Dziennik Powszechny

W PONIEDZIAŁEK dnia 3 Października 1831 roku. Nro 269.

Część Urzędowa.

Urząd Municypalny Miasta Stołecznego Warszawy.

Dostrzegaiąc że do okopów, które stosownie do Naywyższego rozkazu maią bydź przez mieszkańców Warszawy zniesione, są dostawiane dzieci i kobiety i w nietakiey liczbie ani czasie, iak Kommissarze Cyrkułowi wzywaią; z wyraźnego polecenia JW. Jenerała Jazdy Hrabi Witt, Gubernatora Woiennego Miasta Stołecznego Warszawy ostrzega Obywateli; iż tylko robotnicy zdatni do pracy, opatrzeni łopatkami, do rozrucenia fortyfikacyi będą przyymowani, każdy zaś niedostawiaiący nakazaney liczby takich ludzi w czasie i mieyscu, przez Kommissarza Cyrkułowego oznaczonym, sam sobie winę przypisze, kiedy na iego koszt przez Kommissarza po zł. 4 dziennie obcy robotnicy wynaięci zostaną i należność drogą prostey exekucyi ściągnięta będzie od nie dostawiaiącego. — Urząd Municypalny wzywa iak naymocniey mieszkańców Stolicy, ażeby unikaiąc nieprzyiemnych skutków, zaraz po odebraniu wezwania od Kommissarzy właściwych Cyrkułów zapewnili sobie ludzi, których do wspomnioney pracy użyć maią zamiar, i takowych w terminie punktualnie dostawili; ludzi tych Kommissarze Cyrkułowi na cały tydzień z kolei na właścicieli domów i procederentów paletować będą.

w Warszawie dnia 2 Października 1831 r.

Referendarz Stanu Prezydent
J. Łaszczyński.
Sekretarz Jeneralny
G. Jabłkowski.

Część Nieurzędowa.

POLSKA

z Warszawy 3 Października

— Jenerał *Essaków* dowódzca pułku gwardyi wołyńskiey, przybył do Warszawy.

— Prócz Officerów o których donieśliśmy wczoray, powrócili ieszcze od woyska Polskiego: *Bogusławski*, *Lizenbert*; *Jurski*, *Podczaski*, *Hoffmann i Łuszkiewicz.*

— Wincenty *Niemoiowski* i Hrabia *Olizar* zostali przytrzymani w chwili, gdy mieli przebywać granicę Pruską.

— Xiąże Adam *Czartoryski* znayduie się w Krakowie, iak donosi tameczna gazeta.

— Według doniesień z *Galicyi*, *Ramorino* znaydował się w *Sieniawie.*

ANGLIA

z Londynu 18 września.

— *Posiedzenia Parlamentu.* Izba niższa, Posiedzenie d. 21 Wrześ. Zaczęto dyskussyą nad wnioskiem lorda John *Russell*, względem przyięcia bilu o reformie. Po pułkowniku *Sibthorp*, który mówił przeciw bilowi, a dla słabości zdrowia niemógł się obszernie rozwodzić, wystąpił p. *Crampton*, oświadczaiąc się zatem urządzeniem. Gdy mówca zwrócił uwagę, iż gdyby parlament przed przeyściem bilu został rozwiązany, mogłoby zayść od tronu prawomocne przeszkodzenie w uskutecznieniu nowych wyborów z miast, wpisanych do listy A, tedy p. Ch. *Wetherell* nietylko do porządku przyiąć go niechciał, ale nadto, żądał ażeby odroczyć posiedzenie, na którem tak przeprzeciwne ustawom i ohydne zdanie zostało otworzone. Lord *Althorp* niewidział żadney przyczyny odroczenia, i wniosku uważać niechciał za prawny; gdy zaś Sir Rob. *Peel* niezgadzał się na to, p. Ch. Wetherell cofnąć musiał takowy. Pan C. W. *Wynn* bardzo dowodnie mówił przeciw bilowi, zbiiał go p. Robert *Grant*. Tu wystąpił powtórnie Sir Ch. Wetherell z obszerną mową opozycyyną, po który zabrał głos lord Althorp, i starał się gruntownie odpowiedzieć na rozprawy przeciwników. Po powtórzeniu wszystkich przywiedzionych iuż przez P. Peel dowodów przeciw bilowi, lord John Russel krótką repliką zakończył rozprawę. P. *Hunt* dodał wprawdzie ieszcze, iż iakkolwiek iest za bilem, uważa go iednakże za niedostateczny; lecz słów iego, równie iak przymówienia się Aldermana *Wood*, niemożna było dosłyszyć przed głosami: „*do materyi! do głosowania!*“ Po głosowaniu okazało się kresek za bilem 345 przeciw: 236, przeto większość za bilem 109 głosów. Zgromadzenie rozeszło się o godzinie w pół do 6 z rana.

Izba wyższa. Posiedzenie 22 wrześ. Lordowie spodziewaiąc się dziś z Izby niższey bilu o reformie, zebrali się zaraz z rana w znaczney liczbie. Wiele dam było także obecnych, a mieysca około tronu zabrało wielu członków Izby niższey. Zaraz po godzinie 5 wystąpił lord John *Russell* na czele Deputacyi z Izby niższey i podał bil lordowi kanclerzowi, który go przyiął z zwyczaynemi formalnościami. — Lord J. Russel przy podawaniu bilu rzekł donośnym i mocnym głosem: „Jest to, Milordzie, bil o poprawie reprezentacyi ludu Anglii i Walii, przyięty w Izbie niższey z życzeniem, ażebyście się i Wasze dostoyności na niego zgodzili.“ Po tych słowach powstały między członkami Izby niższey mocne wołania: „*słuchaycie*, *słuchaycie*; wielu lordów wzywało do porządku, gdyż członkom tym wolność taka nie przystoi w Izbie wyższey. Lecz ci, zamiast oddalić się, iak zwykle od szranków Izby, skoro podali swóy wniosek, tym razem pozostali na mieyscach. Lord Kanclerz przemówił z wielką powagą słowy zwyczaynemi przy przyimowaniu każdego bilu i z natężoną bacznością był słuchany. Gdy bil położono na stole, i skoro przybył Hr. *Grey*, który z początku niebył obecnym, żądał tenże pierwszego przeczytania, co iednozgodnie nastąpiło. Drugie czytanie odłożono na poniedziałek, d. 3 paździe. „Gdyby powtórne czytanie, dodał hr. Grey, zostało przyiętem, czego spodziewać się mam przyczyny, tedy sądzę, iż do iak nayrychleyszego ustanowienia komitetu nic przeszkadzać niebędzie. (*słuchaycie*, *słuchaycie!* ze wszystkich strron Izby). Członkowie Izby niższey oddalili się, a Izba wyższa przystąpiła do działań dziennego porządku. Margrabia *Londonderry* oświadczył, iż w przyszły poniedziałek, (26 Września) zamierza uczynić niektóre pytania dotyczące Belgii.

BELGIA.

z Bruxelli 17 Września.

— Na posiedzeniu Izby Senatorskiey dnia 20 Września, iednomyślnie i bez zmiany przyięte zostały proiekta do praw, względem przypuszczania do woyska belgiyskiego officerów zagranicznych, uwolnienia officerów bez płacy lub pensyi, tudzież względem kredytu 10 milionów, maiącego się otworzyć dla Ministra Woyny. — W Izbie Deputowanych, naradzano się nad prawem maiącem usunąć trudności z kontraktów, z zastępcami wyniknąć mogących, które po krótkiey dyskussyi przyięto 39 głosami przeciwko 21. Proiekt pana *Jame*, aby uzbroienie i ubieranie gwardyy obywatelskich uskuteczniało się kosztem Rządu, odesłano do porządku dziennego, gdyż iuż w tym względzie istnie prawo.

— *Monitor Belgiyski* powiada; Dnia 16 Września Jenerał *Goblet*, iako poseł Króla Belgów, przedstawiony był przez Lorda *Palmerston*, posłom Rossyyskiemu, Pruskiemu i Austryackiemu. Tenże dziennik donosi także, iż 40 protokół ściąga się do wymiany ieńców i naprawienia grobel. Ostatni 41. protokół ściąga się jedynie do opuszczenia Belgii przez Francuzów.

— Dziennik *Emancipation* twierdzi, że konferencya Londyńska postanowiła, iż zawieszenie broni między Belgiyczykami i Holendrami ma trwać przez cały ciąg negocyacyi. Trzy mocarstwa miały równocześnie oswiadczyć Rządom Holenderskiemu i Belgiyskiemu, iż niedozwolą rozpoczęcia na nowo kroków nieprzyiacielskich w dniu 10 Października. Wspomniony dziennik wzywa Ministeryum, aby wiadomość tę urzędownie ogłosiło, ieżeli iest prawdziwa.

— Pan *Lion* Jeneralny Sekr: w Ministerium Skarbu, wyiechał wczoray jako kommissarz Belgyiskiego Rządu do Londynu.

— Dziennik *Independant* donosi w dopisku. „zapewniaią nam w tey chwili, iż Jenerał *Belliard* wyiechał do Hagi, w celu oświadczenia Królowi Holenderskiemu iż na przypadek rozpoczęcia na nowo z iego strony kroków nieprzyiacielskich, Francya połączy się z Belgią i niezatrzyma się przy granicach Hollandyi.“

FRANCYA

z Paryża 21 września.

— Monitor zawiera następuiące wiadomości o dniu wczorayszym. „I dziś zebrało się kilka

grupp w ogrodzie Palais-Royal. Aresztowano wiele osób, między któremi znaydowali się i cudzoziemcy. Usiłowania wichrzycieli okazały się tylko w tem mieyscu, gdzie iuż około w pół do drugiey całe nie oznaczały politycznych zamiarów. Wieczorem kazano wypróżnić ogród i spokoyność w całey tey części miasta została przywróconą. Przy Izbie Deputowanych nieukazał się dziś żaden tłum pospólstwa. Stolica przedstawia iuż zwyczayny widok.

WŁOCHY

z Neapolu 8 września.

— Podług listów z Palermo, kilka osób źle myślących, usiłowało zamieszać spokoyność tamteyszego miasta w nocy na 1 b. m. sprężyste działanie władz przytłumiło te rozruchy w zarodzie.

z Rzymu 6 września.

— Coraz silniey objawia się tu zdanie, iż w stosunkach między Rzymem a Legacyami muszą nastąpić zmiany. Deputacya iaką legacye Bononii, Forli i Ravenny przysłać tu zamierzały, zwróciła tu bardzo uwagę i ciekawość. Zawiadomiony o tem dwór tuteyszy dał do zrozumienia, iż iey nieprzyymie i że, ieżeli prowincye maią iakowe zażalenia, powinny takowe przedstawić Radzie prowincyonalney, która się zgromadzi w miesiącu Październiku. Lecz odpowiedź ta niebyła dostateczna: raz że edykt z dnia 5 lipca, ściągaiący się do urządzeń gminnych, nie iest ieszcze ogłoszony po prowincyach; powtóre, że prowincye w ogóle nie są zadowolone tym edyktem; po trzecie, że rada gminna wyłącznie tylko sprawami wewnętrznemi prowincyy zaymować się, a w razie przeciwnym natychmiast rozwiązana bydź może. Zmieniono więc plan legacyi, deputowani poiechali iako gońcy, mówiono że nibyto iedynie dla oddania swych depeszów. Jest ich sześciu, Hr. *Marchetti* znany i lubiony z literatury, adwokat *Baietti* z Bononii, hr. *Poggi*, i wymowny adwokat *Pagani* z Cezeny, hr. *Rasponi* z Rawenny i P. *Santarelli* z Forli. Równie iak dawniey *Pizarri* z Bononii, tak podobno i oni tylko z przymusu podięli się swych zleceń, a powrót ich bez zaspokaiaiącey odpowiedzi mógłby się dla nich stać niebezpiecznym, PP. ci zostaią więc w bardzo krytycznem położeniu. Przybyli tu dnia 31 Sierpnia, d. 1 Września udali się do Sekretarza Stanu, który ich istotnie dopiero w dniu czwartym przyymował; lecz tylko iako gońców, gdyż Rząd niechce wiedzieć o deputacyi. Kardynał *Bernetti* był bardzo uprzeymy i przemówił tak liberalnie, iż się panowie ci zdumieli. Adwokat Pagani zabrał głos, silne iego przemówienie się łagodził Hr. *Marchetti*. Sekretarz Stanu oświadczył otwarcie, iż prowincye są uważane iako zbuntowane, że z tego powodu niemożna zezwolić na wszystkie ich żądania; że iakowe zmnieyszyć powinni, i że w tym przypadku Oyciec Święty z swojéy strony uczyni *niektóre* koncessye. Dodał on, iż i Jego Świątobliwość przyymie tych Panów, lecz nie razem, tylko poiedynczo i nie w publicznym charakterze; radził aby żądali co może bydź dozwolone, a uzyskaią. Żądania tych deputowanych gońców są liczne, mianowicie: aby woyska papieskie nigdy i pod żadnym pozorem nie wkraczały do Rimini; aby się ztamtąd oddaliły i że natomiast legacye życzą sobie uzbraiać się same, że w tym celu chcą lać działa z dzwonów i spodziewaią się pieniędzy z Rzymu. Daley odrzucaią edykt kommunalny z dnia 5 Lipca, lub domagaią się znacznéy iego poprawy. Wszystko to, chociaż tego nieoświadczono, zmierza do Sekularyzacyi. Czyli to może bydź dozwolone, wątpiemy, Rząd wszakże bardzo mocno zaymuie się tą sprawą. Zaraz dnia 2 odbyła się kongregacya u Sekretarza Stanu, gdyż ten, lubo się ma lepiéy, przecież ieszcze ciągle niewychodzi z łożka. Na kongregacyi téy sam Papież był obecny.

Wypadki będą bardzo stanowcze. Woysko stoiące koło Rimini, wynoszące 3 do 4 tysięcy włącznie z tem, które przybyło do Ankony i od Sinigaglia po ukończonym walnym iarmarku, nie uda się iuż więc do Cezeny, iak dawniey mówiono, lecz tymczasowo pozostanie w mieyscu. O dawnieyszych planach, wzmocnienia się woyskiem zagranicznem iuż teraz nie ma mowy. Również nie słychać o edykcie, który miał wynagrodzić Rzym i Comarkę za wyłączenie od edyktu z dnia 5 lipca, a którego ogłoszenia oczekiwano. Natomiast edykt ten rozciągnięto także na Comarkę, a członkami Rad administracyyney mianowano: Xiążąt *Chigi*, i *Orsini*, ostatniego w mieysce Xięcia *Massimo*, który niechciał przyiąć urzędowania; hr. Settimio *Bischi* i p. Vincenzo *Senni* naybogatszego właściciela ziemskiego w Frascati. Sam tylko Rzym zostaie wyłączony. Zaymuią się także urządzeniem centralney władzy administracyiney, złożoney z znakomitych obywateli prowincyi, która czuwać będzie nad iey sprawami. I w tem miasto Rzym nie ma udziału. Tak uderzaiące wieloliczne wyłączenia stolicy muszą mieć ważne przyczyny. Bardzo trudno bowiem, czyli raczey zupełnie niepodobno, nienadawać większego wpływu naybogatszey i naywykształceńszey klassie średniey* (*mezzo ceto*) niż iey nadano edyktem z 5 lipca. Lecz chętnieby uniknioно tego wpływu, któremu arystokracya Rzymska tak bardzo przeciwna. Rzym niemoże wszakże pozostać wyłączony i równie iak z parami we Francyi trzeba zrobić iakoweś urządzenie. Prowincye ciągle są niespokoyne. Powiadaią, że naywiększe wzburzenie panuie w Taenza. Toż samo mówią o Macerata. Lecz wieść ta ieszcze potrzebuie stwierdzenia. W Rzymie iak było, ponuro i cicho. Choroby w mieście i okolicy na nieszczęście gwałtownie się wzmagaią. Śmiertelność bardzo wielka; o spisku nic iuż niesłychać, mimo to niemożna powiedzieć, aby zaprzestano aresztowania osób. W zeszłym tygodniu aresztowano 9 osób podeyrzanych pod względem politycznym. Zaczęto i tu przekłuwać i nakadzać listy przyszłe dwiema ostatniemi pocztami. Codziennie tu i na prowincyach odbywa się nabożeństwo o oddalenie cholery. Gońca porztowego z Toskany przybyłego w zeszłą sobotę rozbóynicy napadli i zrabowali przy San Lorenzo, ledwo uszedł z listami i z życiem.

OBWIESZCZENIE.

Niewiadome nam przyczyny, dla którychby iarmark walny, przypadaiący na Sty Marcin, niemiał się w roku bieżącym odbywać iak zwykle. Środki zarządzone przeciwko cholerze w tuteyszych państwach królewskich nie będą znacznie utrudzać przybywaiących na iarmark; gdyż według naynowszych urządzeń względem oczyszczania podróżnych towarów i zwierząt, przybywaiących z okolicy gdzie panuie cholera,

1) Z wyiątkiem przedmiotów pod Nrem 2 oznaczonych, *wszystkie towary*, mianowicie wszystkie towary rękodzielnicze i fabrykaty lub półfabrykaty wszelkiego rodzaiu, dopóki nie będą obwożone lub obnoszone na przedaż; wełna, skóry garbowane, skóry surowe i iuchty, żagle i liny do statków, wiezione iako artykuł handlowy i ieszcze nieużywane; w tenczas nawet, kiedy przybywaią z okolic zarażonych, niepodlegaią *wewnętrznemu* oczyszczaniu. Dostateczne owszem iest zewnętrzne oczyszczenie, przez opłukanie fass i pak wodą z piaskiem, pomazanie ich rozczynem chlorku wapna, mocnem przekadzeniem, lub zmianą użytych do pakowania a łatwo chwytaiących zarazę starych lin, powrozów, pakuł i tym podobnych, na nowe.

Po uskutecznionem w tym sposobie oczyszczeniu wspomnione towary nawet przy przeyściu przez linią oddzielaiącą (Sperrlinie) nie podlegaią iuż kwarantannie. Jedynie osoby prowadzące towary, podlegaią przy linii oddzielaiącey przepisom wydanym względem podróżnych, podług których, podróżny ieżeli przybywa z granic wschodnich, równie iak chcący przeyść zachodni kordon oddzielaiący (na linii Elby od Mühlberg aż do Schnackenburg; zaś na linii Sprei i Neissy od granicy królewsko saskiey przez Spremberg, Kottbus, Gubno do Odry; a na linii Odry od Ratzdorf przy uyściu Neyssy aż do Oderburg) musi odbywać pięciodniową kwarantannę. Wynikaiąca zwłoka w transporcie towarów, uniknioна bydź może przez zmianę osób prowadzących takowe.

Natomiast zaś:

2) Suknie, pościel i inne przedmioty, *które służyły do bezpośredniego użytku ludzi*, gałgany; bawełniane, wełniane, lniane i tym podobne wyroby rękodzielnicze, *ieżeli na przedaż będą obwożone lub obnoszone*, pierze, pióra do pisania, sierć z zwierząt, len, konopie i pakuły, skóry wyprawne i surowe, futra wszelkiego rodzaiu, przez ciąg dni pięciu ogólnie przepisany na kwarantannę, podlegać będą oczyszczaniu. Jednakże urzędnicy kwarantanny powinni mieć wzgląd na rodzay towarów, i obierać iedynie sposób oczyszczania nieszkodliwy dla towarów. Tak np. futra, konopie i len nigdy nie maią bydź polewane wodą, lecz przedmioty te równie iak wszelkie skóry surowe, maią iedynie podlęgać przepisanemu nakadzaniu chlorkiem.

w Frankfurcie nad Odrą 20 Września.

(L. S.) Magistrat.

BEKANNTMACHUNG.

Es ist uns kein Grund bekannt, weshalb die nächste Martini Messe hieselbst nicht, wie gewöhnlich, stattfinden sollte. Die gegen die Cholera in den diesseitigen Königlichen Landen angeordneten Massregeln werden das Messverkehr auch nicht bedeutend belästigen, indem nach den neuesten Bestimmungen über die Desinfektion der Reisenden, Waaren und Thiere, welche aus Gegenden kommen, wo die Cholera herrscht,

1. Mit ausnahme der unten Nr. 2 bezeichneten Gegenstände, *alle Waaren*, namentlich alle Manufactur-Waaren und neue Fabrikate, oder Halbfabrikate jeder Art, so lange sie nicht im Umherziehen zum Verkaufe ausgeboten oder umhergetragen werden; Schafwolle, gegerbte Häute, Leder und Juchten, Segeltuch und Tauwerk, welches als Handels-Artikel geführt und noch ungebraucht ist, selbst dann, wenn sie aus wirklich angesteckten Gegenden kommen, *einer innern Desinfektion nicht* unterliegen. Es genügt vielmehr an der äussere Reinigung der Emballage durch abspühlen der Fässer und Kisten mitt Wasser und Sand, Ueberstreichung mit einer Auflösung von Chlor-Kalk, kräftiger Durchräucherung oder Vertauschung der abgenutzten und leicht giftfangenden, aus altem Tauwerk, Stricken, Packleinen und dergleichen, bestehenden Emballage, mit neuer Verpackung.

Nach dergestalt erfolgter Reinigung der Emballage unterliegen die genannte Waaren bei dem Uebergange ueber *die Sperrlinie* keiner ferneren Kontumazirung.

Blos die Waarenführer sind an den Sperrlinien den für Reisende gegebenen Vorschriften unterworfen, welchen letztere zufolge der Reisende, wenn er über die östlichen Landes-Grenzen eingassirt, und eben so, wenn er von hier aus den westlichen Sperr-Kordon (auf der Elblinie: von Mühlberg bis Schnakenburg und auf der Linie der Spree und Neisse: von der Königlich Sächsischen Grenze über Spremberg, Kottbus. Guben zur Oder, und auf der Oderlinie: von Ratzdorf am Einfluss der Neise bis Oderberg in Oberschlesien) übeschreiten will, eine fünftägige Kontumaz halten muss. Iedoch kann die daraus entstehende Verzögerung des Waarentransports dadurch vermieden werden, dass ein Wechsel der Waarenfürer veranstaltet wird.

Dagegen werden:

2. Kleidungsstücke, Betten und andere Gegenstände, *welche zum unmittelbaren Gebrauch der Menschen gedient*, Lumpen (Hadern); baumwollene, wollene, leinene und andere ähnliche Manufactur-Waaren, *wenn sie im Umherziehen zum Verkaufe ausgeboten oder umhergetragen werden.* Bett-und Schreibfedern, thierische Haare, Flachs, Hanf und Werg, rohe Häute und Felle, so wie Pelzwerg jeder Art, während einer zur Kontumaz allgemein bestimmen Zeit von fünf Tagen der Reinigung unterworfen. Jedoch sollen die Kontumaz-Beamten, auf die Natur der Waaren Rücksicht nehmen, und nur ein solches Reinigungs-Verfahren wählen, welches die Waaren nicht verdirbt. So soll z. B. Uebergiessung mit Wasser bei Pelzwerk, Hanf und Flachs niemals stattfinden, sondern diese Gegenstände, so wie alle rohe Felle, dürfen lediglich den vorgeschriebenen Chlor-Räucherungen unterworfen werden.

Frankfurt an der Oder den 20 September 1831. (L. S.) Der Magistrat.